

Cafè per a tots, última edició

La Xunta de Galícia destina 500 milions de pessetes anuals a les editorials per publicar en gallec. La Generalitat valenciana, governada també pel PP, només hi dedica 40 milions que cal dividir entre obres en valencià, en castellà i, fins i tot, en 'blaver'.

“L a inclusió de les publicacions castellanques en les ajudes a les editorials és una nova versió del *café para todos*”, afirma una editora valenciana. Tal com ja va anunciar l'ex-conseller de Cultura i Educació, Fernando Villalonga, les ajudes que abans fomentaven la “producció editorial en valencià”, promouen ara la “producció editorial valenciana”: Una ordre apareguda en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana el passat dimecres 10 de juliol feia extensiva a les edicions en castellà unes ajudes que, originàriament, tenien com a objectiu equilibrar la balança editorial a favor de les llengües minoritzades, com ara el català. Aquesta ordre apareixia quatre mesos després del que era habitual, cosa que ja havia creat un neguit comprensible en la majoria de les editorials. Algunes, com Germania, fins i tot es troben paralizades en espera que les ajudes institucionals arriben. Segons fonts d'aquesta editorial, l'empresa podria canviar de mans en breu. La crisi de Germania és més paradoxal si pensem que una de les seues darreres obres publicades, *Sociologia de la Ciutat de València*, de Rafael Ll. Ninyoles és la primera en les llistes de vendes d'assaig en català. Aquesta situació crítica afecta d'altres editorials valencianes de volum mitjà.

El nerviosisme, però, no es justifica només pel retard sinó també per les novetats que el govern Zaplana ha introduït en l'ordre. La inclusió del castellà, segons va

explicar el director general de Promoció Cultural, Santiago Muñoz, als editors valencians, no afectarà gaire les ajudes que rebien les edicions en valencià. La partida pressupostària dedicada a ajudes ha augmentat de 30 milions (1995) a 40 milions (1996). Segons Muñoz els 10 milions afegits aniran a les editorials en castellà, mentre que els 30 restants correspondran a les valencianes. Però aquest punt

possible que aquesta mesura no siga suficient per a compensar les dues llengües, ja que el nombre de llibres editats en castellà al País Valencià és major que el d'obres en català: segons les darreres dades existents, l'any 1994 es publicaren 1.859 llibres en castellà i 746 en català. Tot i que els editors valencians reconeixen que un alt percentatge dels llibres en castellà no són de creació literària i, per tant, no es beneficien de les ajudes, la balança continua descompensada a favor dels editors en castellà.

A banda, com assenyala l'editora de Tàndem, Rosa Serrano, “l'ampliació de les ajudes als llibres en castellà traeix l'origen de la subvenció, que era corregir les desigualtats que pateix una llengua minoritzada”. Aquestes ajudes tenen el seu precedent en una iniciativa de la Unió Europea que pretenia fer discriminació positiva envers aquestes llengües minoritzades. Evidentment, la inclusió del castellà desvirtua aquest objectiu.

L'ampliació de les ajudes editorials als llibres en castellà traeix l'origen de la subvenció, que era corregir les desigualtats.

no està clarament explicat en la llei. Aquestes ajudes consisteixen en la compra de 250 exemplars dels llibres que presenten sol·licitud d'ajuda i complen les condicions establertes per la Conselleria, que bàsicament perfilen una obra de creació literària amb un tiratge mínim de mil exemplars i un preu inferior a 5.000 pessetes. Per continuar primant els llibres en català, la nova ordre es compromet a comprar 250 exemplars d'un llibre en aquesta llengua i 125 dels escrits en castellà. Però és molt

La paradoxa gallega. Una comparació amb altres comunitats amb llengua pròpia i govern del PP, com ara Galícia, evidencia el poc interès del govern valencià per l'edició en llengua pròpia. La Xunta dedica 200 milions anuals a l'edició d'obres literàries només en gallec, no subvenciona l'edició en castellà i dona 300 milions més per llibres de text en gallec, apartat al qual no dedica res la Generalitat valenciana. Si tenim en compte que tant la població com la producció editorial gallegues

ARXIU / RAFA GIL

LEVANTE-EMV / FERRAN MONTENEGRO

són inferiors a les valencianes, les dades agafen encara més significat. Igualment, els consells insulars de les Balears, que tenen les competències en matèria d'ajuda a llibres, donen també l'ajut genèric només als llibres editats en català. En les Illes, aquest suport es dona en forma de compra de 300 exemplars de cada llibre. De fet, el mateix Ministeri de Cultura tampoc no dona aquest tipus d'ajuda als llibres en castellà, ja que les seues subvencions estan dirigides a projectes editorials que se signifiquen especialment pel seu interès cultural i poden estar escrits en qualsevol llengua de l'estat.

Per entendre el que signifiquen aquests 40 milions hem de veure que només el que correspondria pagar a dues editorials. –Tres i Quatre i Bromera– pel que han publicat des que s'esgotà el pressupost anterior fins avui ja suma 15 milions de pessetes, més d'una tercera part del total pressupostat.

La gerent d'Edicions del Bullent, Maribel Marco, explica que l'ajuda que significa la compra de 250

exemplars d'un llibre no soluciona moltes coses però és una ajuda interessant. Segons Marco, les diferències desproporcionades amb les ajudes de Galícia o el fet que ara el nou Govern puga introduir també les editorials en castellà no fa sinó demostrar que els anteriors gestors, el PSOE, "tampoc no creien en la defensa del valencià i van deixar els criteris d'ajuda de manera que ara cada govern els pot canviar al seu gust".

Segons el cap d'edicions Bro-

mera, Josep Gregori, és més greu encara que s'hagen eliminat també les anomenades "ajudes al projecte editorial", que tenien un pressupost de 16 milions que compartien editorials en valencià i en castellà.

Tot plegat, segons el president de l'Associació d'Editors del País Valencià, Francesc Ferrer, es contradiu amb la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, que té per objectiu assegurar l'ús social i oficial del valencià mitjançant els

Baix, la consellera de Cultura de la Generalitat valenciana, Marcel·la Miró. En un any de govern del PP, ni l'actual consellera, ni el seu antecessor, Fernando Villalonga, han pogut rebre l'Associació d'Editors del País Valencià.

ARXIU / RAFA GIL

A l'esquerra, Maribel Marco, d'Edicions del Bullent. A la dreta, Josep Gregori, de Bromera.

instruments que el Govern ha de facilitar. Aquesta associació integra 22 editorials valencianes que intenten defensar el seu caràcter d'indústries culturals. Segons Ferrer, l'associació "està molesta per la falta de sensibilitat de l'administració autonòmica cap a l'edició en valencià". L'associació va sol·licitar una entrevista amb el president de la Generalitat i l'exconseller de cultura Fernando Villalonga, que encara no els han rebut. Tampoc no ho ha fet l'actual

ARXIU / RAFA GIL

consellera, Marcela Miró. Després d'un any de govern del PP, l'associació només s'ha pogut entrevistar amb Santiago Munoz, director general de Promoció cultural, que fa dos mesos ja els va anunciar les novetats que inclouria l'ordre d'ajudes a la producció editorial.

Ajudes al secessionisme. Per acabar-ho d'adobar, aquelles editorials que publiquen llibres en el valencià lizondista i sense accents de l'Acadèmia de Cultura Valenciana podran acollir-se a les ajudes de la Generalitat, ja que no hi ha un organisme que tinga la competència d'establir allò que és normatiu i el que no ho és. Arran d'un recurs presentat per una d'aquestes editorials, els tribunals de Justícia van sentenciar que la Generalitat estava obligada a donar també ajudes als lli-

bres que no respecten la normativa.

Aquest és un tema que preocupa especialment tots els editors. Tant Josep Gregori, de Bromera, com Rosa Serrano, de Tàndem, o Maribel Marco, d'Edicions del Bullent, temen que aquesta nova situació pugui engreixar la llista d'editorials de caire secessionista, que fins ara era ben curta. Com assenyalen els editors, ara tot depèn de la voluntat política del Consell.

El govern, però, continua amb les actituds d'indefinió respecte la llengua que ja marcaren el període de Fernando Villalonga al cap de la Conselleria. L'associació d'Editors és enviada d'una direcció general a un altra. "En la Conselleria de Cultura ens tracten com si fórem una indústria sense res a veure amb la cultura i en la Conselleria d'Indústria no volen saber res de les coses de cultura", explica Francesc Ferrer. Segons el president de l'Associació d'Editors del País Valencià, la solució definitiva per potenciar de forma efectiva aquesta indústria es troba en la redacció consensuada d'una Llei del Llibre que l'entenga com un sector on hi ha, a més de les editorials, llibreters, distribuïdors, autors i il·lustradors. En el mateix sentit, Rosa Serrano defensa que l'administració hauria de promoure també iniciatives semblants a les d'altres autonomies, com ara ajudes als llibres d'interès cultural específic o incentius com ara el premi a l'editor de l'any.

Àlex Milian

 Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

(L'entendem i
l'atenem)

FONS
SOCIAL
EUROPEU

Servei Català de Col·locació

Si necessita cobrir un lloc de treball a la seva empresa
té a la seva disposició els telèfons 902 22 11 11 i 902 22 10 44 (*)

(*) L'àmbit d'actuació del SCC legalment es cenyeix a Catalunya